

Філатова О.А.,
магістр обліково-фінансового факультету,
Саваріна І.П.,
асистент кафедри економічного аналізу і аудиту МНАУ,
м. Миколаїв, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

На сучасному етапі інвестиційна активність підприємств аграрного сектору України істотно зменшилась. У зв'язку з цим, за сучасних умов розвитку економіки України, виникає об'єктивна необхідність активізації інвестиційної діяльності, адже саме вона є вирішальною ланкою всієї економічної політики держави, яка забезпечує стабільне економічне зростання, приріст соціального ефекту, збалансованість макроструктури, поліпшення якості продукції тощо. Основними причинами низької інвестиційної активності як внутрішніх, так і зарубіжних інвесторів у нашій країні є: неоднакові «правила гри» для учасників фінансового ринку; надмірно великий податковий тиск на товаровиробників; гостра нестача оборотних засобів у підприємств; бартеризація взаєморозрахунків між партнерами; велика плінність висококваліфікованих науково-технічних кадрів; недосконалість правових і законодавчих основ інвестиційної діяльності [2].

До зазначених причин можна віднести загальну нестабільність економічної і політичної ситуації; неефективну бюджетну та податкову політику держави; знецінення інвестиційних накопичень, у т.ч. амортизаційних, відсутність стимулів і механізмів для інвестування; постійні проблеми з поверненням податку на додану вартість; підвищення банками ставок на кредити сільгоспвиробникам; відсутність професійного сучасного менеджменту; невиконання державою своїх прямих функцій у аграрній сфері тощо. Актуальним постає питання інвестиційної привабливості вітчизняних сільськогосподарських підприємств. На сьогоднішній день важливим фактором впливу на інвестиційну привабливість є зменшення припливу фінансових ресурсів у галузі. До того ж ефективність їх діяльності значною мірою залежить не лише від економічних, але й природно-кліматичних, біологічних та інших чинників виробництва, що створюють низку ризиків, які залишаються основним бар'єром для зовнішніх інвестицій.

Формування інвестиційної привабливості підприємства необхідно для: забезпечення конкурентоспроможності продукції і підвищення її якості; створення необхідної сировинної бази для ефективного функціонування підприємства; вирішення соціальних проблем; структурної перебудови виробництва; інвестиції потрібні для забезпечення ефективного функціонування підприємств, їх стабільного стану й у зв'язку з цим вони використовуються для досягнення подальшого розширення і розвитку виробництва; відновлення основних виробничих фондів, підвищення технічного рівня праці і виробництва тощо. Формування сприятливого інвестиційного клімату сприяє залученню прямих іноземних інвестицій. Для стимулювання припливу іноземних інвестицій держава має здійснювати заходи щодо формування позитивного інвестиційного іміджу країни, тобто проводити стабільну макроекономічну політику та забезпечувати динамічне економічне зростання та правові основи інвестиційної діяльності, що відповідають міжнародним стандартам податкової політики, яка стимулює інвестиції, прозорі правила приватизації державного й муніципального майна, банківської системи.

За даними Держкомстату України, загальний обсяг прямих іноземних інвестицій на 1 січня 2011 р. склав 44,7 млрд. дол. США, що на 11,6% більше обсягів інвестицій на початок 2010 р., та в розрахунку на одну особу становив 978,5 дол. [1]. Оцінку інвестиційного клімату в Україні за 2010-2011 роки наведено в таблиці 1. За даними Всесвітнього банку, Україна, на жаль, не має сприятливих умов ведення бізнесу та придатного інвестиційного клімату [3]. Серед 183 держав світу по показнику створення сприятливих умов ведення бізнесу Україна займає 145 позицію. Проте, необхідно відмітити покращення рейтингу на 2 пункти у порівнянні з попереднім роком.

Як свідчать результати дослідження проведеного за рівнем інвестиційної привабливості, аграрний сектор значно поступається іншим галузям економіки.

Одним з найбільш перспективних секторів економіки України, на який припадає більше 20% ВВП, є агропромисловий сектор. Україна входить до п'ятірки найбільших світових експортерів зерна та займає 1 місце в світі за обсягом експорту соняшникової олії (58%), проте прямі іноземні інвестиції у структурі прямих іноземних інвестицій за економічною діяльністю складають 1,6 % (рис 1).

Таблиця 1

Оцінка інвестиційного клімату в Україні

Показники	Рейтинг країни за 2011 рік	Рейтинг країни за 2010 рік	Зміна рейтингу
В цілому	145	147	+2
Реєстрація підприємства	118	136	+18
Отримання дозволів на будівн	179	181	+2
Реєстрація власності	164	160	-4
Кредитування	32	30	-2
Захист інвесторів	109	108	-1
Оподаткування	181	181	0
Міжнародна торгівля	139	139	0
Забезпечення виконання	43	43	0
Ліквідація підприємств	150	145	-5

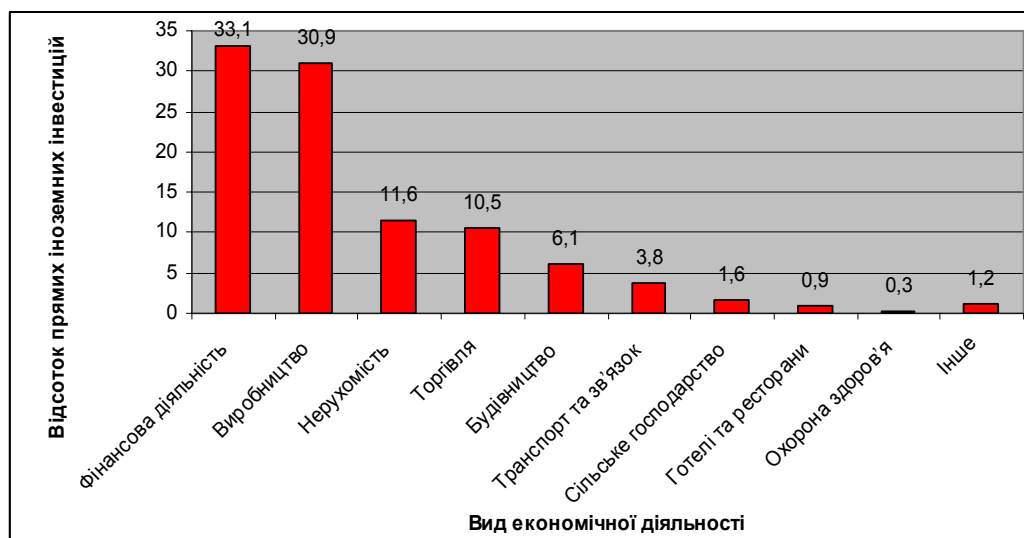

Рис. 1 Прямі іноземні інвестиції в Україну за видами діяльності

З метою зміцнення національного інвестиційного потенціалу в агропромисловому комплексі України економічна політика держави повинна бути спрямована на розв'язання таких проблем: забезпечення правової бази формування сприятливого інноваційно-інвестиційного клімату АПК України; зменшення податкових пільг; забезпечення соціально-економічних умов освоєння новітніх розробок і використання досягнень світового сільськогосподарського машинобудування; розробка цільових програм, які відповідають пріоритетним напрямкам розвитку підприємств аграрного сектора.

Література: 1. Державний комітет статистики України. Офіційний сайт. — [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/> 2. Шебаніна О. В. Інвестиційно-інноваційна діяльність в АПК: сутність, проблеми та основні напрямки їх вирішення /О. В. Шебаніна, О. В. Короткова, І. О. Піюренко// Вісник аграрної науки Причорномор'я.-Випуск 4.-2008.-с.15. 3. Інвестиційні можливості в Україні: рамкові умови. Міністерство закордонних справ. Офіційний сайт. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua/publication/content/50438.htm>

FOREIGN INVESTMENT AS ONE OF THE WAY THAT AFFECTS ECONOMIC GROWTH

Providing a favorable investment activity in Ukraine remains an issue of strategic importance, which is dependent on the implementation of socio-economic development. There is a close causal link between investment and economic growth generally recognized. Foreign investment is a factor in accelerating economic and technological progress, upgrading and modernization of production facilities, mastering advanced methods of production, employment, training, meeting the requirements of the market economy. The level of investment attractiveness of Ukraine is in the seventh dozen countries. Annual growth of the invested foreign capital in the country is about 15%, excluding the money taken out by non-residents of Ukraine. For every three dollars of investments have a dollar officially exported capital. This is explained by the termination of investment contracts because of higher investment risk in the country [1, c.98]. Reasons for the low level of investment activity in Ukraine, we also can regard such as: saving the unwillingness of banks to lend, particularly insufficient volumes of long-term lending, aggravating regulatory procedures, in particular: the complexity of the tax administration, the number and complexity of obtaining permits, technical regulation, inspection of public oversight, Limited access to financial resources in both domestic and foreign markets.

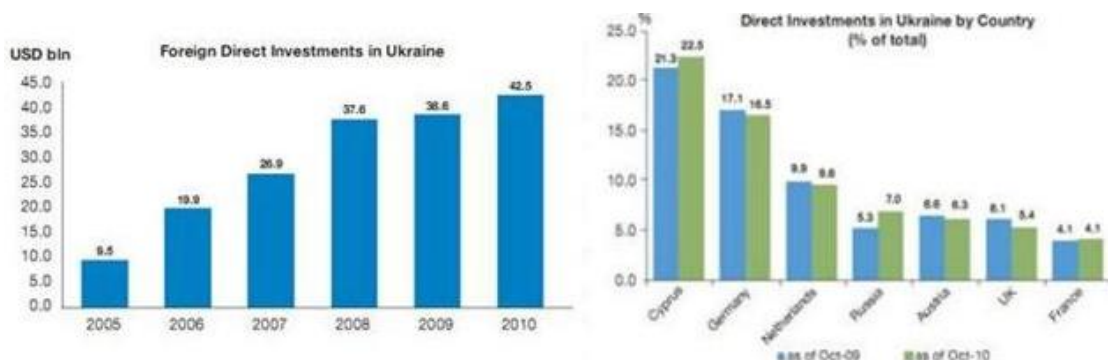

Figure 1. Foreign direct investments in Ukraine

Figure 2. Rating of the main foreign investors in Ukraine

Main flows of FDI in 2011 were sent from the following countries: Cyprus - 2.60 billion (57% of total net FDI inflows), Austria - U.S. \$ 0.69 billion (15.2%) Germany - 0.3 billion dollars. United States (6.6%), United Kingdom - 0.22 billion (4.8%), Russia - 0.19 billion (4.2%), Virgin Islands - 0.16 billion USD (3.5%). Most of the foreign direct investment - 2.79 billion (or 61% of the total) was allocated to the financial sector - 1.21 billion (27%), real estate operations - 0.93 billion USD (20%) and construction - 0.65 billion (14%) [3]. The factors that will attract investors are: implement a set of measures to create a positive investment image of Ukraine and its regions; improving the legal and institutional framework to enhance capacity mechanisms of a favorable investment climate, in particular the tax code, which would make the tax system of the country more transparent and comprehensible; tax incentives for foreign investors, who make long-term investment; stabilization of the banking system, namely the return of confidence in the banks of foreign investors and the public; development of regional plans to increase the investment attractiveness of the region, taking into account their current ratings of attractiveness. Attracting funding is still a complex process for Ukrainian companies, but the opportunities exist and now it is important to choose the right strategy, considering all of the implications of each method for attraction funding. Foreign investors are interested in Ukrainian companies, and now everything will depend on global capital markets. In short, companies will now have to develop a comprehensive strategy, employ modern technologies and innovative methods of